യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണപ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 216

ശ്രീവാല്മീകിരുവാച .
ഏതത്തേ കഥിതം രാജൻ/കുമ്ഭ-യോ-നേഃസ് സുഭാഷിതമ് .
അമുനാ ത+ത്ത്വ-മാർഗേണ തത്പദം പ്രാ-പ്+സ്യ-സി+ ധ്രുവമ് .. 1
രാജോവാച .
ഭഗവൻഭവതോ ദൃഷ്ടിർ/ഭവ-ബന്ധ-വി-നാ-ശ-നീ .
ആലോകിതോ യയാ ചാഹ/-മുത്തീർണോ്ഽസ്മി ഭവാമ്/ബുധേഃ .. 2
ദേവദൂത ഉവാച .
ഇത്യു+ക്ത്വാസൗ തതോ രാജാ വിസ്മയോത്/ഫുല്ല-ലോചനഃ .
ഉവാച വചനം മാം തു മധുര+ ശ്ലക്ഷ്ണയാ ഗിരാ .. 3
രാജോവാച .
ദേവദൂത നമസ്-തുഭ്യം കുശലം ചാസ്തു തേ വിഭോ .
സതാം സാപ്ത-പദം മൈ+ത്ര-മിത്യുക്തം തത്ത്വയാ കൃതമ് .. 4
ഇദാനീം ഗച്ഛ ഭദ്രം തേ ദേവരാജ-നിവേശനമ് .
അനേന+ ശ്രവണേ-നാഹം നിർവൃതോ മുദിതോ്ഽപി ച .. 5
ശ്രുതാർഥം ചിന്തയ+ന്നത്ര+ സ്ഥാസ്യാമി വിഗതജ്വരഃ .
ഇത്യു+ക്തോ്ഽഹം തതോ ഭദ്രേ പരം വിസ്മയ-മാഗതഃ .. 6
ന+ ശ്രുതം പൂർവ-മേവൈ-തജ്-ജ്ഞാനസാരം ശ്രുതം മയാ .
തേനൈവ മുദിത+ശ്ചാന്തഃ പീതാമൃത ഇവാധുനാ .. 7
തതോ വാല്മീകി-മാപൃ+ച്ഛ/യാഗതോ്ഽസ്മി+ ത്വദന്തികേ .
ഏതത്തേ സർവ-മാഖ്യാതം ത്വയാ പൃഷ്ടം മമാനഘേ .
ഇതഃ പരം ഗമിഷ്യാമി ശക്രസ്യ സദനം പ്രതി .. 8

അപ്സരാ ഉവാച .
നമോ്ഽസ്തു തേ മഹാഭാഗ ദേവദൂത+ ത്വയാ മമ .
+ശ്രാവിതാദർഥ-വിജ്ഞാനാത്/പരാം നിർവൃതി-മാഗതാ .. 9
കൃതാർഥാ വീത-ശോകാസ്മി+ സ്ഥാസ്യാമി വിഗതജ്വരാ .
ഇദാനീം ഗച്ഛ ഭദ്രം തേ യഥേച്ഛം ശക്രസംനിധൗ .. 10
അഗ്നിവേശ്യ ഉവാച .
തതഃ സാ സുരുചിഃ ശ്രേഷ്ഠാ തമേ-വാർഥമ-ചിന്തയത് .
സ്ഥിതാ സാ ഹിമവത്പൃഷ്ഠേ സമീപേ ഗന്ധമാദനേ .. 11
കച്ചിദേത+ച്ഛ്രുതം പുത്ര വസിഷ്ഠ+സ്യോപ-ദേശനമ് .
തത്സർവ-മവധാ+ര്യാഥ യഥേ+ച്ഛസി തഥാ കുരു .. 12
കാരുണ്യ ഉവാച .
സ്മൃതിർ/വാഗ്/ദൃഷ്ടിസത്താ-ച+ സ്വപ്നേ വ+ന്ധ്യാ-സുതോ്ഽജലേ .
മരീചികാ യഥാ തദ്വജ്-ജ്ഞാനാത്-സാംസാരികീ+ സ്ഥിതിഃ .. 13
മമ നാസ്തി കൃതേനാർഥോ നാകൃതേനേഹ കശ്ചന .
യഥാ+പ്രാപ്തേന തിഷ്ഠാമി+ ഹ്യകർ/മണി-ക ആഗ്രഹഃ .. 14

അഗസ്തിരുവാച .
ഇത്യുക്ത്വാ നാമ കാരുണ്യ അഗ്നിവേ+ശ്യ/സുതഃ കൃതീ .
പ്രാപ്തകർമാ യഥാന്യായം കാലേ കാലേ+ ഹ്യുപാ-ഹരത് .. 15
സംദേ-ഹോ്ത്ര-ന കർതവ്യഃസ് സുതീക്ഷ്ണ+ ജ്ഞാനകർമണി .
സംശയാദ്/ഭ്ര-ശ്യ-തേ+ സ്വാർഥാത്-സം-ശ-യാ+ത്മാ വിനശ്യതി .. 16
ഏത+ച്ഛ്രുത്വാ മുനേർവാക്യ/-മനേകാർ/ഥൈക്യ-ബോധനമ് .
നമസ്കൃത്യ ഗുരും പ്രാഹ/ അന്തികേ വിനയാന്വിതഃ .. 17
സുതീക്ഷ്ണ ഉവാച .
നഷ്ട-മജ്ഞാന-തത്കാര്യം പ്രാപ്തം ജ്ഞാന-മനു+ത്തമമ് .
സാക്ഷിണി+ സ്ഫുരിതാ-ഭാസേ+ ധ്രുവേ/ ദീപ ഇവ ക്രിയാഃ .. 18
സതി യസ്മിൻപ്രവർതന്തേ വിത്തേഹാഃ സ്പന്ദ-പൂർവികാഃ .
കടകാങ്ഗദ-കേയൂര-നൂപുരൈ-രിവ കാഞ്ചനമ് .. 19
പയസീവ തരങ്ഗാലീ യസ്മാഥ്-സ്ഫുരതി ദൃശ്യഭൂഃ .
തദേവേദം ജഗത്സർവം പൂർണേ പൂർണം വ്യവസ്ഥിതമ് .. 20
യഥാ+പ്രാപ്തോ്നു-വർതാമി കോ ലങ്ഘ/യതി സ+ദ്വചഃ .
ഭഗവംസ്/ത്വത്പ്രസാദേന+ ജ്ഞാത+ജ്ഞേയോ്സ്മി സംസ്ഥിതഃ .. 21
കൃതാർഥോ്ഹം നമസ്തേ്സ്തു ദണ്ഡവത്/പതിതോ ഭുവി .
ഗുരോ-രുത്തീർണതാ കേന ശിഷ്യാണാ/മസ്തി കർമണാ .. 22
കായവാങ്മനസാ തസ്മാ+ച്ഛിഷ്യൈ-രാത്മ-നിവേദനമ് .
ഗുരോ-രു+ത്തീർണതാ സൈവ നാന്യാ കേനാപി കർമണാ .. 23
സ്വാമിംസ്/തവ+ പ്രസാദേന ഉത്തീർണോ്ഹം ഭവാമ്/ബുധേഃ .
ആപൂരിത-ജഗ+ജ്ജാലം സ്ഥിതോസ്മി ഗതസംശയഃ .. 24
യത്സർവം ഖല്വിദം ബ്രഹ്മ ത+ജ്ജലാ-നിതി-ച+ സ്ഫുടമ് .
ശ്രുത്വാ+ ഹ്യുദീര്യതേ സാമ്നി തസ്മൈ ബ്ര+ഹ്മാത്മനേ നമഃ .. 25

ബ്രഹ്മാനന്ദം പരമസുഖദം കേവലം ജ്ഞാനമൂർതിം
ദ്വന്ദ്വാ-തീതം ഗഗനസദൃശം ത+ത്ത്വ-മസ്യാദി-ല+ക്ഷ്യമ് .
ഏകം നിത്യം വിമലമചലം സർവധീ-സാക്ഷിഭൂതം
ഭാവാതീതം ത്രിഗുണ-രഹിതം ശ്രീവസിഷ്ഠം നതാഃസ്മഃ.. 26

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ ദേവ-ദൂതോക്തേ
മോക്ഷോപായേഷു നിർവാണപ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ ബാലകാണ്ഡേ
ദ്വാത്രിംശച്-ഛത-സാഹ+സ്ര്യാം സംഹിതായാം ഷോഡശാധിക+ദ്വി/ശതതമഃ സർഗഃ
.. 216 ..
ഓം
****
11.1.2024